

การศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
Factors Affecting Low Academic Achievement of Students
at Angthong College of Dramatic Arts

สุพจี สุภาพ*

Supajee Supap

วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง, ประเทศไทย

AngThong College of Dramatic Arts, Thailand

Email : supajee@hotmailcom

Received : May 1, 2019

Revised : June 11, 2019

Accepted : June 20, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและศึกษาแนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือ การป้องกันและการส่งเสริมประชากรกลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายพร้อมเพื่อนร่วมชั้นเรียน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และการสังเกตวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากที่สุดคือ สาเหตุด้านผู้เรียน ร้อยละ ๕๘ รองลงมาคือ สาเหตุด้านผู้สอนร้อยละ ๓๐ ต่อมาคือ สาเหตุด้านสถานศึกษาร้อยละ ๗ และสุดท้ายคือ สาเหตุด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางบ้านร้อยละ ๕

แนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริมโดยสรุปคือ ๑) สร้างความเข้าใจกับนักเรียน ๒) กวดขันนักเรียนในเรื่องความประพฤติ ๓) พัฒนาครู ๔) สร้างความเข้าใจกับครูประจำวิชาในเรื่องการมอบหมายงาน ๕) สร้างความเข้าใจกับคณะครูในเรื่องบทบาท หน้าที่ของครู ๖) สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ๗) จัดทำปฏิทินกิจกรรมของวิทยาลัยให้ชัดเจน ๘) วางแผนในเรื่องการจัดเด็กไปแสดงเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ๙) มอบหมายให้คนใกล้ชิดตัวของเด็ก เช่น เพื่อน ช่วยกันกระตุ้นเรื่องเรียน ๑๐) จัดประชุมระดมสมอง

คำสำคัญ: นักเรียน, วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

* สุพจี สุภาพ Supajee Supap รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง, ประเทศไทย Deputy Director of AngThong College of Dramatic Arts, Thailand

Abstract

The purposes of this research were to examine factors affecting low academic achievement of students at Angthong College of Dramatic Arts, and propose guidelines for the improvement of students' low academic achievement, the prevention of students' academic decline and the reinforcement students' academic achievement. The sample for this research consisted of 1) 15 Mathayom three students of Angthong College of Dramatic Arts who have low academic achievement; 2) 15 Parents of the target group; 3) 11 administrators and teachers; 4) 10 classmates of the target group. Data collected by Interviews and observations, data analyzed by Content analysis technic.

Results: Factors affecting low academic achievement of students at Angthong College of Dramatic Arts are organized according from high to low: students 5.8%, teachers 3.0%, School 7%, parents of the target group 5%.

The guidelines for the improvement of students' low academic achievement, the prevention of students' academic decline and the reinforcement students' academic achievement are consist of 1) understanding the students; 2) narrowing the student conduct; 3) Development of Teachers; 4) understanding the teachers to provide a suitable homework; 5) Understanding about role of teachers; 6) Understanding with parents; 7) prepare a calendar of activities of the college; 8) Planning for students to the show; 9) entrusted to people close to the student stimulation; 10) held a brainstorming meeting.

Keyword : Students, Angthong College of Dramatic Arts, Low Academic Achievement

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตราที่ ๖ บัญญัติไว้ ดังนี้ “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และมาตราที่ ๒๘ บัญญัติว่า “หลักสูตรการศึกษา ต้องมีลักษณะที่หลากหลาย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลให้เหมาะสมกับวัยตามศักยภาพ และมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม” และจากนโยบายการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นจะพัฒนาให้ผู้เรียนมีลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพในการดำเนินชีวิตหรือมีความพิเศษเฉพาะทาง คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งทางกายและจิตใจ เป็นคนร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพ ปลอดภัย รอดพ้นจากการเป็นทาสของอบายมุขและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเพียงพอแก่อัตภาพ^๒ จึงนับได้ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เพื่อเจริญเติบโตเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ค่านิยมและระบบการเมืองของประเทศต่อไป

นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิต นับว่าเป็นผลลัพธ์ที่เกิดจากความสามารถในการจัดการศึกษาของวิทยาลัย เป็นผลที่แสดงให้เห็นว่า วิทยาลัยสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นได้หรือไม่ หากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป ก็นับว่าบรรลุผลสำเร็จแต่หากว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ก็ถือเป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาจะต้องหาวิธีการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น แต่เนื่องจากผลการศึกษานักวิชาการที่ผ่านมาพบว่า สาเหตุที่ทำให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน อาทิ ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ คือ ตัวแปรด้านพฤติกรรมการเรียนของนิสิต ตัวแปรด้านสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา รวมทั้งตัวแปรด้านความสัมพันธ์

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๓, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓, (กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้า, ๒๕๕๓).

^๒ คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๓)

ระหว่างกลุ่มเพื่อนกับนิสิต^๗ รวมทั้งตัวพยากรณ์ ๑๒ ตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ เจตคติต่อการเรียน ความมีวินัยในตนเอง คุณภาพการสอนของครู ความวิตกกังวล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัว การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูและบรรยากาศในชั้นเรียน เจตคติต่อครู ระดับการศึกษา ของมารดา การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง นิสัยในการเรียน^๘ และยังมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ ผลการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่มีผลการเรียนสูงและต่ำพบว่า นิสัยในการเรียน และเวลาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า^๙ ในขณะที่มีผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียงตามลำดับ ได้แก่ ตัวแปรความมุ่งมั่นในการเรียนของ นักเรียน รองลงมา การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน และสุดท้ายความสัมพันธ์ภายในครอบครัวตามลำดับ^๖

นอกจากนี้ ยังมีผู้ศึกษาสาเหตุที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกหลายคน^๗ จากข้อค้นพบใน หลากหลายสถานการณ์ที่ได้กล่าวมา กอปรกับสภาพความเป็นจริงของการจัดการศึกษาในวิทยาลัย นาฏศิลป์อ่างทองขณะนี้ ซึ่งยังไม่บรรลุผลสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนส่วนหนึ่งยังมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนหลายคนไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน บางคนสอบไม่ผ่านและ บางคนต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนมากกว่าที่กำหนดจนถึงการลาออกกลางคันของนักเรียน ซึ่งนับเป็นการ สูญเปล่าทางการศึกษาทั้งสิ้น จากสถิติจำนวนนักเรียนในแต่ละปีจะแสดงถึงจำนวนนักเรียนที่ลดลงใน แต่ละระดับชั้น อันเป็นผลเนื่องมาจากการลาออกกลางคันและการขาดหายไปจากวิทยาลัยโดยทราบ สาเหตุบ้างและไม่ทราบสาเหตุบ้าง ทำให้ส่งผลมาถึงจำนวนผู้จบการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งเมื่อ

^๗ กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์, ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ สอนสุนันทา, ๒๕๕๔.

^๘ กาญจนา แยมเสารง, การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร บัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (ตุลาคม ๒๕๕๕ – มีนาคม ๒๕๕๖).

^๙ อนุวัติ คุณแก้ว, การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนสูงและต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๕๕.

^๖ เสาวนีย์ พากเพียร, วรเดช จันทรร และศันสนีย์ จะสุวรรณ์, ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สมรรถนะแห่งตน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและความมุ่งมั่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๕๖).

^๗ ณัฏฐิยาภรณ์ หยกอุบล, ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถม ศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, วารสารการศึกษา และพัฒนาสังคม ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๕) ; ดวงทิพย์ เลิศเมือง, การศึกษาพฤติกรรมการไม่ส่งงาน การบ้าน วิชา โปรแกรมกราฟิก (๒๒๐๑-๒๑๐๕) ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. ๑/๒ สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๒๕๕๖.

นำมาเปรียบเทียบกับจำนวนผู้เข้าศึกษารุ่นนี้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จะมีจำนวนนักเรียนลดลงไปโดยประมาณถึงร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบระดับชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่ผ่านมาจะพบว่ามึนักเรียนที่สอบได้คะแนนมากกว่าระดับคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ จำนวนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ เช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
๒. เพื่อศึกษาแนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การศึกษาสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยอิสระเป็วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากหลายลักษณะ คือ

๑. พื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่

๑) วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองซึ่งเป็นหน่วยงานของผู้วิจัย เป็นสถานที่ที่ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษา ทั้งจากคณะครูและนักเรียน รวมทั้งสามารถศึกษาเอกสารต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เหตุผลในการเลือกศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จึงมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด

๒) สถานที่พักของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นสถานที่ที่สามารถเก็บข้อมูลมืหลังนักเรียนได้อย่างหลากหลายในบริบทต่าง ๆ ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด

๒. กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำพร้อมเพื่อนร่วมชั้นเรียน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งนับเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับประเด็นปัญหามากที่สุด

ประชากร

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน ๒๑ คน ซึ่งได้มาจากการตรวจสอบข้อมูลคะแนนการสอบทุกรายวิชาตลอดภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ของนักเรียนทุกคนในระบบทะเบียน นำมาสรุปเป็นรายบุคคล

๒. ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน ๒๑ คน

๓. ผู้บริหารและคณะครูที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๖ คน คือ ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการรวม ๗ คน ครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๐ คน ครูประจำวิชา จำนวน ๑๓ คน ที่สอนใน ๕ รายวิชา คือ ภาษาไทย สังคมศึกษาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และครูแนะแนว จำนวน ๖ คน

๔. เพื่อนร่วมชั้นเรียน จำนวน ๕๖ คน

กลุ่มตัวอย่าง

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน ๑๕ คน คัดเลือกโดยสอบถามความสนใจและความพร้อมในการเป็นกลุ่มตัวอย่างการวิจัยของประชากรก่อน แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก (Lottery)

๒. ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๕ คน

๓. ผู้บริหารและคณะครูที่เกี่ยวข้อง ๑๑ คน

๔. เพื่อนร่วมชั้นเรียน จำนวน ๑๐ คน คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายมาจากประชากรด้วยวิธีจับฉลาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ผู้วิจัยลงภาคสนามที่วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง รวมทั้งที่พักของนักเรียนและผู้ปกครอง ทั้ง ๑๕ แห่ง เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามวิธีการที่ใช้เก็บข้อมูลสำหรับกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

๑) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างพร้อมบันทึกเสียง เครื่องมือที่ใช้คือ แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบบันทึกการสัมภาษณ์

๒) สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างพร้อมบันทึกเสียง เครื่องมือที่ใช้คือ แนวคำถามสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสัมภาษณ์

๓) สัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) คณะครูกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ครูประจำวิชา และครูแนะแนว รวมทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน พร้อมบันทึกเสียง เครื่องมือที่ใช้คือ แนวคำถามสัมภาษณ์กลุ่มและแบบบันทึกการสัมภาษณ์

๔) เก็บข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา และบุคคลอื่น ๆ ในบ้าน พร้อมบันทึกเสียง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบบันทึกการเก็บข้อมูลภาคสนาม

๒. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมไปวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย

- ๑) แนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกและแนวคำถามสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างพร้อมแบบบันทึกการสัมภาษณ์
- ๒) แบบสัมภาษณ์กลุ่มและแบบบันทึกการสัมภาษณ์
- ๓) แบบเก็บข้อมูลจากการลงภาคสนาม ณ ที่พักของนักเรียนและผู้ปกครอง

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้วิธีการสร้างเครื่องมืออย่างหลากหลาย (multi methods) เพื่อให้ได้ข้อมูลจากหลายแหล่ง อันเป็นการตรวจสอบแบบสามเส้า (triangulation) ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องเดียวกัน โดยใช้การสังเกตควบคู่กับการสัมภาษณ์พร้อมกับการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งเอกสาร ซึ่งในการตรวจสอบแบบสามเส้านี้ จะทำให้เกิดความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล (credibility) โดยได้แนวทางมาจากการศึกษารายละเอียดเนื้อหาของสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในปัจจัยด้านต่าง ๆ คือ สาเหตุด้านผู้เรียน สาเหตุด้านผู้สอน สาเหตุด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางบ้าน สาเหตุด้านสถานศึกษา จากรายงานการวิจัย หนังสือ เอกสาร ตำราวิชาการ กฎและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารของสถานศึกษา อาทิ ประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยและหน่วยงานต้นสังกัดคำสั่งปฏิบัติงานของวิทยาลัย รายงานการประชุม ปฏิทินปฏิบัติงาน แผนการดำเนินงานนิเทศภายใน เอกสารสรุปโครงการต่าง ๆ ผลงานนักเรียน เพื่อกำหนดประเด็นคำถามต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมในแต่ละประเด็น แล้วดำเนินการสร้างเครื่องมือฉบับร่างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และให้ข้อเสนอแนะนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผู้วิจัยดำเนินการถอดเทปบันทึกเสียงเพื่อนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)^๔ คือ

- ๑) จำแนกประเภทข้อมูล (Categories) ซึ่งมีลักษณะดังนี้
 - ๑.๑) ระบบจำแนกประเภทควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย
 - ๑.๒) ระบบจำแนกประเภทควรครอบคลุม หมายถึง สามารถรองรับคำและข้อความที่จะถูกเจงนับได้เป็นอย่างดี

^๔ Holsti OR, *Content analysis for the social sciences and humanities*, Reading, (MA: Addison-Wesley Publishing Company, 1969)

๑.๓) ต้องมีความเด่นชัดในตัวเอง

๑.๔) ไม่ควรมีความซ้ำซ้อนเหลื่อมกัน

๑.๕) มีการใช้หลักการเดียวกันในการจัดระบบทดลองงานวิจัย

๒) กำหนดหน่วยของการแจกแจง

๓) แจกแจงข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

๑) อ่านข้อความที่ได้จากการถอดเทปบันทึกเสียงบททวนหลาย ๆ ครั้ง เพื่อค้นหาข้อความหรือแนวคิดที่สอดคล้องตามประเด็นที่ศึกษา

๒) จัดประเภทย่อยของข้อความหรือแนวคิดที่เหมือนกันเป็นกลุ่มเดียวกัน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีคำพูดหรือข้อความที่มีลักษณะและความหมายประเภทเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันมาสนับสนุนกลุ่มของแนวคิดนั้น

๓) นำกลุ่มแนวคิดของข้อมูลประเภทเดียวกันแต่ละกลุ่มไปจัดใส่ตารางวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็นข้อมูลด้านบวกและข้อมูลด้านลบที่เป็นสาเหตุส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพื่อแจกแจงข้อมูลตามความถี่ของคำพูดหรือข้อความที่พบจากการสัมภาษณ์ กำหนดข้อมูลด้านบวกโดยใช้เครื่องหมายบวก (+) และข้อมูลด้านลบใช้เครื่องหมายลบ (-) ก่อนนำข้อมูลไปอภิปรายผลในตารางการวิเคราะห์ รายละเอียดการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๑

๔) หาค่าร้อยละกลุ่มแนวคิดของข้อมูลที่เป็นประเภทเดียวกันจากการแจกแจงตามประเด็นที่ศึกษา

๕) อธิบายสรุปตามประเด็นที่ศึกษาตารางที่ ๑ ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์เนื้อหา

ตารางที่ ๑ ตัวอย่างตารางการวิเคราะห์เนื้อหา

ปัญหาของ การวิจัย	ประเภทย่อย ของแนวคิด	คำหรือข้อความ ประเภทเดียวกัน	จำนวนข้อมูล ที่แจกแจง
----------------------	-------------------------	---------------------------------	--------------------------

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนำข้อสรุปจากการสังเคราะห์ข้อมูลของทุกกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณหาค่าร้อยละและสร้างกราฟเพื่อนำเสนอสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในแต่ละด้าน

สามารถสรุปผลการศึกษาสาเหตุจากทางบ้านและชุมชนพบข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสภาพครอบครัวและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดาและบุคคลอื่นในบ้าน รวมทั้งประเด็นน่าสนใจต่าง ๆ ดังนี้

๑. สภาพครอบครัว พบว่า ครอบครัวของนักเรียนมีบ้านเป็นของตนเอง ๑๔ ครอบครัว อีก ๒ ครอบครัวอาศัยบ้านคุณปู่และบ้านคุณยาย โดยมีครอบครัวที่บิดา-มารดาอยู่ด้วยกัน ๑๑ ครอบครัว ที่เหลือ ๕ ครอบครัว ผู้ปกครองแยกทางกันแต่ยังมีชีวิตอยู่ทุกคน มีครอบครัวที่อยู่บริเวณเดียวกับบ้านญาติพี่น้อง เป็นครอบครัวใหญ่ซึ่งสามารถดูแลกันได้ ๑๑ ครอบครัว อีก ๕ ครอบครัว เป็นครอบครัวเดี่ยว มี ๑ ครอบครัว ที่นักเรียนอยู่บ้านคนเดียว ผู้ปกครองต้องไปประกอบอาชีพ และมี ๓ ครอบครัวที่เป็นหนี้ในระบบ

๒. สิ่งแวดล้อมในชุมชน พบว่า ครอบครัวตั้งอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งยาเสพติด ๔ ครอบครัว ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีแหล่งมั่วสุมการพนัน ๑ ครอบครัว ส่วนใหญ่ ๑๔ ครอบครัวมีบ้านตั้งอยู่ในชุมชนชนบท มีเพียง ๒ ครอบครัวเท่านั้นที่อยู่ในชุมชนเมือง

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดาและการเลี้ยงดู พบว่า เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจเกินไป ๓ ครอบครัว และแบบเข้มงวดเกินไป ๑ ครอบครัว

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบุคคลอื่น ๆ ในบ้าน พบว่า ขณะเด็กอยู่ที่บ้านมีญาติช่วยดูแลที่เป็นพี่สาว ๒ ครอบครัว และเป็นญาติผู้ใหญ่ช่วยดูแล ๑๒ ครอบครัว

๕. ปัญหาของนักเรียนที่ได้พบข้อมูล คือ ปัญหาเรื่องเพศตรงข้าม นักเรียนไม่อ่านหนังสือ นักเรียนเป็นเด็กคิดมาก มีผลการเรียน “มส” ทั้ง ๆ ที่บิดารับ-ส่งมาเรียนทุกวัน นักเรียนถูกคุมประพฤติจากสำนักงานคุมประพฤติและมีเพื่อนมาก

๖. ข้อดีของนักเรียน คือ หารายได้เลี้ยงตัวเองและช่วยผู้ปกครองบ้าง ชอบเล่นกีฬา ช่วยทำงานบ้าน รู้จักเก็บออม ชอบเลี้ยงสัตว์

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบสาเหตุที่ส่งผลให้นักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำตามกรอบการวิจัยที่ทำการศึกษานี้ซึ่งจำแนกออกเป็น ๔ ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านครอบครัว และสิ่งแวดล้อมทางบ้าน และด้านสถานศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

๑. สาเหตุด้านผู้เรียน มีประเด็นสาเหตุสำคัญที่สุดคือ **พฤติกรรมการเรียนรู้** โดยพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นสาเหตุ คือ พฤติกรรมที่นักเรียนไม่ตั้งใจเรียนเวลาครูสอน ไม่สนใจกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดในชั้นเรียน ไม่ฟังครูสอน ชอบคุย ชอบเล่น ชอบแกล้งเพื่อน บ้างก็ทำการบ้านวิชาอื่น บ้างก็แอบเล่นโทรศัพท์หรือทำอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน นั่งเหม่อลอย ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเพื่อนบอกว่า กลุ่มเป้าหมายหลายคนมีแฟน จึงอาจเป็นเพราะว่าคิดถึงแฟนและอยากคุยกับแฟนจนเหม่อลอยและไม่สนใจเรื่องเรียนก็น่าจะเป็นไปได้ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนยอมรับว่าตนเองไม่เคยตั้งใจเรียนเลย มีบางครั้งในบางคาบเรียน บางวิชาที่เคยรู้สึกสนใจอยากตั้งใจเรียนบ้าง แต่เนื่องจากไม่เคยสนใจเรียนมาก่อนจึงทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ ไม่สามารถต่อเนื่องเนื้อหาบทเรียนได้ทันเพื่อน ทำให้รู้สึกท้อถอย เบื่อหน่ายและปล่อยผ่านไป กลับไปมีพฤติกรรมเหมือนเดิมซึ่งส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่ผู้เรียนสามารถควบคุมได้ หากผู้เรียนสามารถตรวจสอบและปรับปรุงข้อบกพร่องทางการเรียนของตน จะส่งผลให้ตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น^๙

นอกจากนี้ ยังมีพฤติกรรมที่เป็นสาเหตุสำคัญประเด็นอื่น ๆ ได้แก่ การไม่เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน และการไม่ทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียน การไม่จดบันทึกเรื่องที่เรียน การไม่เข้ากลุ่มทำงานกับเพื่อนทำให้ไม่มีคะแนนงานกลุ่มในส่วนนั้น ความไม่รับผิดชอบเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการเรียน ความเกียจคร้าน รวมทั้งการไม่มาเข้าเรียนและการมาเข้าชั้นเรียนสาย สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ปัจจัยผู้เรียนด้านนิสัยในการเรียน สำหรับในเรื่องการไม่มาเข้าชั้นเรียนและการมาเข้าชั้นเรียนสายนั้น ผู้วิจัยอธิบายได้ด้วยเหตุผลว่า ตัวตนที่แท้จริงของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายนั้น ล้วนไม่ฝักใฝ่ที่จะเรียนและไม่อยากเข้าเรียนอยู่แล้ว อยากไปทำอย่างอื่นมากกว่าทำอะไรก็ได้ที่ไม่ต้องเข้าเรียน^{๑๐} ดังนั้น เมื่อมีโอกาสหรือข้ออ้างเพียงนิดหน่อย นักเรียนกลุ่มนี้ก็จะไม่มาเข้าเรียนหรือเถลไถลจนมาโรงเรียนสาย หลายคนไม่มาเข้าเรียนแต่ไปเที่ยวบ้านเพื่อน หรือไม่ก็ไปงานแสดง

^๙ JilardiDamavandi A., Academic Achievement of Students with Different Learning Styles *International Journal of Psychological Studies* 3, 2011.

^{๑๐} ญัฐชา วัฒนวิไล และคณะ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี ๑: กรณีศึกษานักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๒).

ส่วนตัวเพื่อให้ได้เงินไปใช้จ่าย ซึ่งนักเรียนอาจคิดว่าการกระทำดังกล่าวมีความจำเป็นมากกว่าการเข้าเรียน ก็เป็นไปได้ จนในที่สุดก็เป็นกิจวัตรปกติของนักเรียนและส่งผลกระทบต่อผลการเรียนมีปัญหาติดค้างได้เกรด “๐” “ร” “มส” “มผ” สะสมจำนวนหลายตัว สอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน^{๑๑}

๒. พฤติกรรมการสอนและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครู ได้แก่ สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มบอกว่า ครูมีวิธีการสอนที่ไม่น่าสนใจ ไม่มีการแจ้งจุดประสงค์และรายละเอียดของวิชาก่อนสอน ไม่มีการนำเข้าสู่บทเรียน ไม่มีเทคนิคการสอนใหม่ ๆ สอนบรรยายตามหนังสือเป็นหลัก สอนโดยพูดอย่างเดียว ไม่มีกิจกรรมการเรียนทำให้เครียด ไม่มีอุปกรณ์ ไม่ประยุกต์วิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น จากข้อมูลดังกล่าวชี้ว่าผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูอย่างหลากหลาย แฝงไว้ด้วยความต้องการให้ครูพัฒนาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของครูให้มากขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่ง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน คือ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน^{๑๒} และเทคนิคการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต ๑^{๑๓}

๓. สาเหตุด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ซึ่งผู้วิจัยจะมุ่งเน้นศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครองเป็นหลักพบว่า ผู้ปกครองกลุ่มใหญ่ที่สุดจบการศึกษาไม่เกิน ชั้น ป.๖ แต่ยังไม่อาจสรุปได้ว่า มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือไม่ แต่มีผลการวิจัยที่น่าสนใจพบว่า ระดับการศึกษาของแม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการด้านสติปัญญาของลูก โดยแม่ที่มีการศึกษาสูงยอมถ่ายทอดพันธุกรรมที่ดีและ สามารถจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี^{๑๔}

^{๑๑} เพ็ญแข ดวงขวัญ, ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักเรียนนอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, ๒๕๔๘.

^{๑๒} มานะ อัครบัณฑิต, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. เขต ๓, **รายงานการวิจัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๓**, ๒๕๔๙.

^{๑๓} วิสา สรรพใจ, ปัจจัยที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต ๑, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์**, ๒๕๕๒.

^{๑๔} ลัดดา เหมาะสุวรรณและคณะ, โครงการวิจัยพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย: ปัจจัยคัดสรรด้านครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู : **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๔๗)

๔. สาเหตุด้านสถานศึกษา จากการศึกษาพบว่า การบริการของสถานศึกษาเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของด้านสถานศึกษา คือการบริการหนังสือในห้องสมุดที่ไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า และอยากให้ห้องสมุดมีมุมอ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือเรียนและมีมุมนั่งสบาย ๆ นอกจากนี้ นักเรียนยังต้องการให้มีการบริการเครื่องถ่ายเอกสาร สำหรับการบริการของสถานศึกษานี้จะครอบคลุมในหลายด้าน ทั้งที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการเรียน ปัจจัยที่เป็นการอำนวยความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตในวิทยาลัย เป็นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังผลการศึกษาที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริการของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียนของนักเรียน^{๑๕}

๕. สาเหตุจากทางบ้านและชุมชน ผู้วิจัยพบข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นการศึกษาในหลายประเด็น สำหรับประเด็นสภาพครอบครัว สรุปว่าครอบครัวมีฐานะแค่งพออยู่พอกิน ต้องทำงานเพื่อเลี้ยงครอบครัวค่อนข้างหนัก จนอาจทำให้ไม่มีเวลาในการเอาใจใส่นักเรียนมากนัก การที่ผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพจึงอาจทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวระหว่างพ่อ แม่ ลูก มีช่องว่างและส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับผลการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวก บ้านและที่อยู่อาศัยกับผลการเรียนของนักเรียนก็มีความสัมพันธ์เชิงบวก เนื่องจากครอบครัวเป็นสังคมแรกที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูจึงมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านไอคิวหรือความฉลาดทางสติปัญญา และอีคิวหรือความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นฐานะ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ก็สามารถส่งผลได้ทั้งด้านลบและด้านบวก^{๑๖} โดยทั่วไป ครอบครัวที่มีฐานะดี พ่อแม่มีการศึกษาดี จะเอื้ออำนวยให้เด็กได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการด้านความฉลาดทางสติปัญญามากกว่า เด็กที่เติบโตมาในครอบครัวที่มีฐานะยากจน^{๑๗}

สำหรับประเด็นสิ่งแวดล้อมในชุมชนพบว่า ครอบครัวอยู่ในชุมชนชนบทเป็นส่วนใหญ่ซึ่งอาจเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ ซึ่งเด็กไทยทั่วไป โดยเฉลี่ยมีทักษะด้านสติปัญญาดำหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะเด็กในกลุ่มนอกเขตเทศบาลหรือพื้นที่

^{๑๕} สมรักษ์ รินรุต, ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

^{๑๖} จำลอง สิงห์คำ, ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมครอบครัวกับผลการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑ แผนกวิชาช่าง อิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพฝาง, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๕.

^{๑๗} เอื้อมพร หลินเจริญ และคณะ, ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต่ำ. ได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิจัยจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๒.

ชนบท ซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ด้อยทั้งปัจจัยชีวภาพและปัจจัยที่ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ในส่วน ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดาและการเลี้ยงดูพบว่า เด็กได้รับการเลี้ยงดูแบบตามใจ เกินไป ๓ ครอบครัว และแบบเข้มงวดเกินไป ๑ ครอบครัว สภาพการเลี้ยงดูที่มากเกินไปไม่ว่า จะตามใจมากไปหรือเข้มงวดมากไป ย่อมส่งผลกระทบต่อความตั้งใจอยากที่จะเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียน เปื่อหน่ายอันอาจแสดงให้เห็นได้ในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนด้วยเช่นกัน สำหรับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา และ การส่งเสริมด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนรวมการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ระดับชาติ^{๑๔} และพฤติกรรมของพ่อแม่ ผู้ที่เลี้ยงดู หรือคนรอบข้าง ลักษณะและวิธีการอบรมเลี้ยงดูจะ เอื้ออำนวยให้เด็กได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการด้านความฉลาดทางสติปัญญาได้มากกว่า

แนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือ การป้องกัน และการส่งเสริม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เป็นสาเหตุรวมทั้งปัญหาที่ได้จากการศึกษา มาพิจารณาหาแนวทางในการแก้ปัญหา ที่เกิดตามประเด็น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือ ป้องกัน และส่งเสริมนักเรียนในเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. สร้างความเข้าใจกับนักเรียนให้มีความตระหนักรู้ในภาระหน้าที่ของตนเอง โดยถือเป็นหน้าที่ ของครูและผู้ปกครองต้องรับผิดชอบร่วมกันทุกคน ทุกฝ่าย เพราะสาเหตุและปัญหาที่พบจากการศึกษา ครั้งนี้ น้ำหนักส่วนใหญ่เกิดมาจากตัวของนักเรียน ดังนั้น หากในเบื้องต้นสามารถจัดการให้นักเรียนรู้ ในหน้าที่ที่ต้องรู้ ต้องทำ ต้องรับผิดชอบ และมีใช้เพียงนักเรียนคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ที่ต้องรู้ แต่ต้องเป็นนักเรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ทั้งหมดที่จะต้องมียึดสำนึกรับรู้ รับผิดชอบ เพื่อจะได้ชักนำ กันไปในทางที่ดี ที่ถูก ที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรับผิดชอบในการเข้าเรียนและการส่งงานรายวิชาต่าง ๆ

๒. กวดขันนักเรียนในเรื่องความประพฤติ อบรมมุข เกมส์ต่าง ๆ สังคมทางโทรศัพท์ และการมา โรงเรียนสายหรือการไม่มาโรงเรียนของนักเรียน โดยให้ถือเป็นนโยบายของวิทยาลัย ต้องให้ความร่วมมือ ทั้งระบบตั้งแต่ผู้ปกครองนักเรียนและทุกภาคส่วนในวิทยาลัยจะต้องให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงาน อย่างเป็นรูปธรรม ให้เห็นผลจริงไม่เว้นแม้แต่แม่ค้า ลูกจ้างหรือคนงาน หากเป็นไปได้ก็ควรขอความร่วมมือ จากชุมชนรอบบริเวณวิทยาลัยด้วย

๓. พัฒนาครูให้มีความรู้รอบ ทันสมัย ทันโลก และสามารถผสมผสานบูรณาการกับความรู้เดิม ที่เคยเรียนมา อาทิ ด้านจิตวิทยาหรือเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน มิใช่ว่า

^{๑๔} ศศิธร สุริยา, ปัจจัยที่มีผลต่อการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ อำเภอ เมืองเชียงใหม่, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑).

จะเน้นเพียงสิ่งใหม่ ๆ หรือเฉพาะแค่ศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่งตามสมัยนิยมหรือกระแสโลกที่หมุนไป แต่ควรจะพัฒนาในทุกด้าน รวมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกความเป็นครู ซึ่งเป็นด้านที่สำคัญและไม่ควรหลงลืมเช่นกัน หากพัฒนาครูได้ตามนี้อย่างสม่ำเสมอ ก็คงจะได้เห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างแน่นอน

๔. สร้างความเข้าใจกับครูประจำวิชาในเรื่องการมอบหมายงาน เพื่อแก้ผลการเรียนให้เหมาะสม ทั้งกับคะแนนที่นักเรียนไม่ผ่านและเหมาะสมกับศักยภาพของตัวนักเรียนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย สำหรับเรื่องการส่งงานและการสอบนี้ผู้ให้ข้อมูลบอกว่า “เนื่องจากครูให้การบ้านไปทำที่บ้าน นักเรียนกลับไปก็ทำไม่ทำและก็ไม่มีส่ง หากเป็นไปได้อีกขอให้ครูส่งงานแล้วทำในชั่วโมง ส่งในชั่วโมงไปเลยจะได้มีคะแนน มีงานส่งทุกคน” รวมทั้ง “เวลาครูสอนนั้น ควรที่จะสอนแต่ละเนื้อหาแล้วทำการสอบทันที ไม่ควรสอนหลาย ๆ เนื้อหาแล้วมาสอบรวบทีเดียว เพราะอาจจะทำให้เด็กจำได้ไม่หมดจึงทำให้คะแนนออกมาไม่ดี ทั้งที่คะแนนเก็บก็น้อยอยู่แล้ว”

๕. สร้างความเข้าใจกับคณะครูในเรื่องบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อนักเรียน

๖. สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองถึงบทบาทและภาระหน้าที่ต่อนักเรียน รวมทั้งมีการประสานกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอในทุกเรื่อง นอกเหนือจากการประชุมทุกภาคเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องผลการเรียนของนักเรียนที่ติดค้าง ควรอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงผลการเรียนที่นักเรียนได้รับแต่ละตัว โดยละเอียด ได้แก่ “อ” “ร” “มส” “มผ” ว่ามีความหมายอย่างไร จะแก้ผลการเรียนแต่ละตัวอย่างไร มีการเปิดช่องทางให้ผู้ปกครองได้ปรึกษาหารือโดยตรงกับครูที่ปรึกษาประจำชั้น ครูประจำวิชาหรือผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งการแจ้งข่าวความคืบหน้าในการแก้ผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะตลอดภาคเรียนบ่อย ๆ เท่าที่จะสามารถทำได้

๗. จัดทำปฏิทินกิจกรรมที่วิทยาลัยจำเป็นต้องจัดเป็นประจำตลอดปีอย่างละเอียด พยายามให้ตกหล่นน้อยที่สุดโดยอาศัยข้อมูลจากปีที่ผ่านมา เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ครูทราบล่วงหน้า ครูจะได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองได้ถูกต้อง ยืดหยุ่น รวมทั้งเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การสอนชดเชย การวางแผนมอบหมายงานให้นักเรียนทำล่วงหน้า เป็นต้น

๘. วางแผนในเรื่องการจัดตัวนักแสดงไปปฏิบัติราชการงานเผยแพร่และบริการวิชาการ ให้เด็กได้มีโอกาสสลับสับเปลี่ยนกันไป รวมทั้งการซ้อมการแสดงควรจัดให้เป็นระบบ ส่งผลกระทบกับการเรียนของนักเรียนให้น้อยที่สุด เด็กจะได้ไม่นำมาเป็นข้ออ้างเวลามีปัญหาเรื่องการเรียน

๙. ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเพื่อนบอกว่า “มอบหมายให้คนใกล้ชิดของเด็กช่วยกันกระตุ้น อาจเป็นเพื่อนในห้อง เพื่อนที่หอ หรือรุ่นพี่ที่สนิท ให้คอยคุ้ย คอยช่วยเหลือ คอยบอก คอยถาม รวมทั้งอาจแจ้งความเคลื่อนไหวของเด็กให้ครูทราบด้วย”

๑๐. จัดประชุมระดมสมองจากผู้มีส่วนได้เสียและเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่หารายละเอียดแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

๑. ครูประจำวิชา ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวที่เกี่ยวข้องควรจัดโครงการพัฒนานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ด้วยกิจกรรมที่สอดคล้อง จูงใจให้นักเรียนอยากเข้าชั้นเรียนและส่งงานตามที่ครูมอบหมาย

๒. วิทยาลัยควรติดต่อประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ให้ความสำคัญและร่วมมือกับทางโรงเรียนในการดูแลพฤติกรรมนักเรียน สนับสนุนให้เวลา และใส่ใจ ให้กำลังใจกับนักเรียนเกี่ยวกับการเรียน การทำการบ้านและการส่งงานที่ครูสั่ง

๓. โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงภูมิหลังที่เป็นพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ไม่ให้นักเรียนกดดันและไม่มีความสุขในขณะที่เรียนหนังสือในชั้นเรียน

บรรณานุกรม

กาญจนา แยมเสาช. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารวิชาการศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ (ตุลาคม ๒๕๕๕ – มีนาคม ๒๕๕๖).

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๕๓.

กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีงบประมาณ ๒๕๕๔.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๓.

จำลอง สิงห์คำ. ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมครอบครัวกับผลการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ ๑ แผนกวิชาช่าง อิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพฝาง. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๕.

ณัฐชา วัฒนวิไล และคณะ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการบัญชี ๑ : กรณี

ศึกษานักศึกษาคณะบัญชี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๒.

ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๑ (พฤษภาคม - ตุลาคม
๒๕๕๕).

ดวงทิพย์ เลิศเมือง. การศึกษาพฤติกรรมที่ไม่ส่งงาน การบ้าน วิชาโปรแกรมกราฟิก (๒๒๐๑-๒๑๐๕)

ของนักเรียนระดับชั้น ปวช. ๑/๒ สาขางานคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, ๒๕๕๖.

เพ็ญแข ดวงขวัญ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักศึกษา
นอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

มานะ อัครบัณฑิต. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต ๓. รายงานการวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร
เขต ๓, ๒๕๔๙.

ลัดดา เหมาะสุวรรณและคณะ. โครงการวิจัยพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย: ปัจจัยคัดสรร
ด้านครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู: รายงานวิจัย ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน
กองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๔๗.

วิชา สำราญใจ. ปัจจัยที่ส่งผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ ๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต ๑. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
วิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, ๒๕๕๒.

ศศิธร สุริยา. ปัจจัยที่มีผลต่อการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
อำเภอ เมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, ๒๕๕๑.

สมรักษ์ รินรุด. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๕๒.

เสาวนีย์ พากเพียร, วรเดช จันทรร และคันสนีย์ จะสุวรรณ. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สมรรถนะ
แห่งตน การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและความมุ่งมั่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร สาขาวิชาการบริหาร
การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๖).

อนุวัติ คุณแก้ว. การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนสูงและต่ำของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๕๕.

เอื้อมพร หลินเจริญ และคณะ. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ทำให้คะแนนการทดสอบ O-NET ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ต่ำ. ได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิจัยจาก
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๒.

Holsti OR, Content analysis for the social sciences and humanities, Reading. (MA :
Addison-Wesley Publishing Company, 1969.

JilardiDamavandi A., Academic Achievement of Students with Different Learning Styles
International Journal of Psychological Studies 3, 2011.